

LAPINLAHDEN KUNTA

Tekninen osasto

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportti ajalta 1.7.– 31.12.2018

Hyväksytty: Tekninen lautakunta 17. /1. 2019
Hyväksytty: Ympäristölautakunta 13. / 2. 2019

1. JATKUVAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN OSASTOLLA

Teknisen osaston toimien järjestämistä säätelevät mm. seuraavat erityislait:

1. Laki julkisista hankinnoista (1397/2016)
2. Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999)
3. Laki maankäytön ja rakennuslain muuttamisesta (230/2017)
4. Maa-aineslaki (555/1981)
5. Vesihuoltolaki (119/2001)
6. Laki vesihuoltolain muuttamisesta (681/2014)
7. Tuotevastuulaki (694/1990)
8. Tieliikennelaki (267/1981)
9. Laki tieliikennelain muuttamisesta (1610/2015)
10. Kemikaalilaki (599/2013)
11. Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986), 2§:n muutos (1580/2009)
12. Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
13. Jätelaki (646/2011)
14. Laki rakennusperinnön suojelemisesta (498/2010)
15. Vesilaki (587/2011)
16. Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (547/2015)

Tämän lisäksi teknistä osastoa säätelevät mm. seuraavat lait:

1. Laki kunnallisesta viranhaltijasta (304/2003), muutos (1469/2016)
2. Työsopimuslaki (55/2001), muutos (1448/2016)
3. Työturvallisuuslaki (738/2002)
4. Kuntalaki (410/2015)
5. Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
6. Henkilötietolaki (523/1999)
7. Hallintolaki (434/2003)

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt seuraavat alemmanasteiset johtosäännöt, joita on noudatettava säädöshierarkian näkökulmasta teknisessä toimessa:

1. Lapinlahden kunnan hallintosääntö (2.5.2017)
2. Lapinlahden kunnan konserniohje (20.6.2017)
3. Sisäisen valvonnan järjestämisen perusteet (17.6.2014)
4. Lapinlahden Ympäristönsuojelumääräykset (1.6.2012)
5. Rakennusjärjestys (1.1.2012)

Hallintosäännössä määrätään mm. toimielimen ja viranhaltijoiden ratkaisuvallasta.

Teknisellä osastolla ei ole käytössä varsinaista sisäisen valvonnan suunnitelmaa.

Palvelujen järjestämisessä noudatetaan voimassa olevia lakeja, asetuksia ja kunnan hallintosääntöä. Periaatetta noudatetaan koko organisaatiossa ja se koskee teknisen osaston osastopäällikköä ja muita vastuuhenkilöitä.

Teknisellä osastolla noudatetaan sisäisessä valvonnassa ns. etukäteis- ja jälkivalvontaa. Etukäteisvalvonnan tarkoituksena on mm. virheiden eliminoiminen ja riskien realisoitumisen ennaltaehkäiseminen. Sisäinen valvonta on jatkuvaa.

Teknisen osaston osastopäällikkönä toimii tekninen johtaja Eero Mykkänen

Sisäinen valvonta toimii seuraavasti:

Teknisellä osastolla sisäisen valvonta on järjestetty Lapinlahden kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden, konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan yleisohjeen mukaisesti.

Osastopäällikkö

1. Osastopäällikkö keskustelee erikseen vastuuhenkilöiden kanssa etukäteen sellaisista asioista, joilla on esim. taloudellisia tai toiminnallisia seuraamuksia.
2. Osastopäällikkö kutsuu tarpeen mukaan vastuuhenkilöt yhteisiin kokouksiin, joissa käsitellään mm. osaston toimintaan liittyviä yhteisiä kehittämis- ja talousasioita.
3. Osastopäällikkö pitää viikoittain osastokokouksia (ällitälli jokaisena tiistaiaamuna), joissa käydään läpi mm. yhteisiä osaston ajankohtaisia asioita. Tulosityksiköiden päälliköt pitävät tarvittaessa omia palavereita omille alaisilleen.
4. Osastopäällikkö valvoo, että palvelutuotanto on järjestetty tehokkaasti, taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti voimassa olevien säädöksiensä mukaisesti.
5. Vastuualueiden päälliköt valvovat omalta osaltaan, että palvelutuotanto on järjestetty tehokkaasti, taloudellisesti ja tarkoituksen mukaisesti voimassa olevien säädöksiensä mukaisesti.
6. Osastopäällikkö hyväksyy kaikki laskut, laskujen tarkastus on hajautettu tulosityksiköittäin, hyväksyjälle ja tarkastajille on määritetty varahenkilöt, osastopäällikön henkilökohtaiset laskut hyväksyy kunnanjohtaja

Lautakunnat (tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta)

7. Lautakunnat valvovat osaltaan, että lakeja, asetuksia ja hallintosääntöä noudatetaan palvelujen järjestämisessä.
8. Lautakunnat kiinnittävät huomiota siihen, että sinne tuodut päätösesitykset kuuluvat sen toimivaltaan.
9. Lautakuntien jäsenet ja esittelijät huolehtivat oman esteellisyytensä arvioinnista ja sen ilmoittamisesta.

10. Lautakunnille ilmoitetaan, jos palvelutuotanto ei ole tarkoituksenmukaisesti järjestetty tai jos toiminnassa on selviä epäkohtia.
11. Lautakunnat huolehtivat osaltaan päätösten julkisuudesta, hyvän hallinnon toteutumisesta ja asianosaisten ja kuntalaisten mahdollisuuksista asianmukaiseen oikeusturvaan kiinnittämällä huomiota hallintomenettelyyn.
12. Lautakunnat päättävät laskujen tarkastajista ja hyväksyjistä sekä heidän varahenkilöistä. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät eivät saa olla samoja henkilöitä. Lautakunnat tekevät aina uuden päätöksen, kun henkilökunnassa tapahtuu muutoksia. Tekninen lautakunta on päättänyt teknisen osaston laskujen tarkastajista ja hyväksyjistä 30.8.2017 § 43.
13. Teknisessä- ja ympäristölautakunnassa käydään etukäteen tarvittaessa keskustelua lautakuntien kokouksiin tulevista tärkeimmistä asioista.

2. SÄÄNNÖSTEN, MÄÄRÄYSTEN JA PÄÄTÖSTEN NOUDATTAMINEN

Viranhaltijapäätökset

1. Hallintosäännön mukaan viranhaltijapäätöksiä tekevät osastopäällikkö, kiinteistöpäällikkö, rakennusmestari, ympäristösihteeri ja rakennustarkastaja.
2. Osastopäällikkö käy tarvittaessa etukäteiskeskustelun viranhaltijoiden kanssa (ei rakennustarkastaja ja ympäristösihteeri) viranhaltijapäätöksiensä sisällöstä. Kaikki viranhaltijapäätökset dokumentoidaan ja päätöksiin liitetään joko oikaisu- tai valitusosoitus. Lisäksi kaikkien viranhaltijapäätökset säilytetään teknisessä toimistossa erillisessä kansiossa.
3. Viranhaltijapäätökset esitellään ilmoitusasioina lautakuntien kokouksissa. Lautakuntien jäsenet kysyvät tarkennuksia heitä erikseen kiinnostavista päätöksistä. Lyhennelmä ko. päätöksistä lähetetään lautakunnan jäsenille kokouskutsun yhteydessä

Viranhaltijapäätöksiä on tehty 1.7. – 31.12.2018 seuraavasti:

Viranhaltija	kpl
Tekninen johtaja	13
Kiinteistöpäällikkö	-
Rakennusmestari	5
Rakennustarkastaja	201
Ympäristösihteeri	1

Tekninen lautakunta on pitänyt ajalle 1.7. – 31.12.2018 neljä kokousta (30.8., 11.10., 15.11. ja 19.12.), joissa se on käsitellyt asiat § 44 - § 78.

Ympäristölautakunta on pitänyt ajalle 1.7. – 31.12.2018 neljä kokousta (4.7., 12.9., 31.10. ja 26.11.), joissa se on käsitellyt asiat § 22 - § 57.

Oikaisuvaatimukset, kantelut, valitukset

1.7.- 31.12.2018 välisenä aikana teknisen lautakunnan päätöksistä on tehty 1 kpl oikaisuvaatimus.

Samalla ajankohdalla on ympäristölautakunnassa käsitelty 1 kpl vastine Vaasan Hallinto-oikeuteen jätetystä valituksesta.

Tekninen lautakunta ei ole käyttänyt ko. ajalla otto-oikeutta viranhaltijoiden päätöksiin. Kunnanhallitus ei ole käyttänyt ko. ajalla otto-oikeutta lautakuntien päätöksiin.

Teknisen osaston osalta kunnalla ei ole vireillä oikeusprosesseja.

Voidaan todeta, että teknisen osaston toiminnassa on kokonaisuutena ottaen noudatettu lakeja, asetuksia sekä kunnan johtosääntöä.

3. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN, VAROJEN KÄYTÖN VALVONTA, TULOKSELLISUUDEN ARVIOINNIN PÄTEVYYS JA LUOTETTAVUUS

Tavoitteiden toteutuminen ja määrärahojen käytön valvonta

1. Osastopäällikkö ja muut vastuualueiden päälliköt seuraavat kuukausittain toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.
2. Lautakuntien jäsenille annetaan informaatiota talousarvion toteutumisesta siten, että sanallinen ja euromääräinen toteutumaraportti käsitellään taloudenhoitoa täydentävien ohjeiden mukaan lautakunnan kokouksissa.
*Teknisen lautakunnan vuoden 2018 käyttötalouden toteutumista 30.9.2018 tilanteessa on käsitelty lautakunnan kokouksessa 11.10.2018, § 59.
Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet pääosin suunnitelmien mukaisesti.*
3. Kunnassa on käytössä CGI:n Rondo ohjelman sähköinen laskujen kierrätysjärjestelmä, joka toimii asianmukaisesti.
4. Tekninen lautakunta on hyväksynyt uuden valtuustokauden alussa vastuualueidensa osalta laskujen tarkastajat ja hyväksyjät. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät eivät saa olla samoja henkilöitä. Myös varatarkastajat ja varahyväksyjät on määrätty. Asia on päätetty teknisen lautakunnan kokouksessa 30.8.2017, § 43.
5. Osastopäällikkö hyväksyy käyttötalouden toimintamenoihin kohdistuvat laskut. Osastopäällikkö hyväksyy myös kunnan investointiosan laskut.
6. Osastopäällikön henkilökohtaiset laskut hyväksyy kunnanjohtaja.
7. Osastopäällikkö voi jälkikäteen pistokokeella tarkastaa hyväksytyt laskut. Eri tulosyksiköiden laskuja on tarkastettu kyselemällä ao. päälliköltä laskusta.
8. Osastopäällikkö tarkastaa eri urakoiden saadut takaukset ja vakuudet. Maa-aineslupien vakuudet tarkistaa ympäristösihteeri.

Tuloksellisuuden arviointi

9. Lautakunnilla on mahdollisuus arvioida toiminnan tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta talousarvion laadinnan sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden käsittelyn yhteydessä.
Tekninen lautakunta käsitteli asiaa 11.10.2018, § 59 kokouksessa.
10. Lisätalousarvioesitykset lautakunta esittää viivytyksettä hallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi.
11. Henkilöstölle pidetään kehityskeskustelut, joissa kiinnitetään huomiota mm. toiminnan tuloksellisuuteen, taloudellisuuteen, työhyvinvointiin ja yhteistyöhön osaston sisällä ja muihin osastoihin päin.
Henkilöstön kehityskeskustelut on käyty keväällä 2018
12. Kuntalaiset voivat antaa asiakaspalautteita esimerkiksi kunnan kotisivujen ja sähköpostin kautta.
Asiakaspalautteita ja –toiveita on tullut sähköpostilla, puhelimitse ja kunnan kotisivujen palautteen kautta. Lisäksi jotkut asiakkaat ovat käyneet kunnanvirastolla keskustelemassa kasvotusten teknisen toimiston henkilökunnan kanssa.
13. Asiakas-, kuntalais- ja henkilöstöpalautteet käsitellään yleensä ao. tulosityksikön päällikön kanssa ja tarvittaessa lautakunnassa.
Palautteet käsitellään virkamiestyönä ja kuntalaisaloitteen viedään lautakuntaan, valtuustolaitteisiin on annettu selvitykset kunnanhallitukselle.

4. RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Riskienhallinta ja seuranta kuuluvat vastuuhenkilöille ja viimekädessä siitä vastaa osastopäällikkö. Riskienhallinta ja seuranta ovat vastuutettu selkeästi ja siihen on riittävä asiantuntemus. Tarvittaessa pyydetään riskien arviointiin asiantuntijoita kunnan organisaatiosta tai ulkopuolelta.

Kunnan riskit ovat 1) strategiariski, 2) toiminnan riskit, 3) taloudelliset riskit ja 4) vahinkoriskit.

1. Strategiariski

Strategiariskillä tarkoitetaan pitkän aikavälin valintojen mahdollisia epävarmuustekijöitä. Strategiariskejä ovat esimerkiksi:

- Valinnat palveluntuottamisen tavoista (oma tuotanto/ostopalvelu).
- Toiminnan organisoinnin muoto.
- Toimintaympäristön muutoksesta johtuvat riskit.

Teknisen- ja ympäristölautakunnan vastuualueella olevat palvelut järjestetään pääasiassa kunnan omana toimintana lukuun ottamatta kaavatiestön hoitoa, joka ostetaan pääosin yksityisiltä palvelun tuottajilta.

Varpaisjärvellä kokeillaan ensimmäistä kertaa talvikunnossapidossa alueurakkaa ja Lapinlahden kirkonkylällä vastaava työ tehdään perinteisesti urakoitsijoiden tuntiveloituksella.

Talvi 2017/2018 oli erittäin runsasluminen, joten Varpaisjärvellä syntyi säästöä, mutta Lapinlahdella vastaavasti kulut olivat normaalitalvea suuremmat.

Tekninen lautakunta hyväksyi talvikunnossapidosta talvikaudelle 2018/2019 optiovuoden käytön entisten urakoitsijoiden kanssa.

Alkutilvi 2018/2019 oli vastaavasti vähäluminen ja liukkauden torjunnan kannalta helppo, joten säästöä syntyi Lapinlahdella ja Varpaisjärvellä kustannukset olivat hieman normaalia suuremmat johtuen kiinteästä vuosihinnoittelusta.

Yksityisten palvelun tuottajien toiminta on pääosin ollut moitteetonta, mistä johtuen strategiariski on pieni.

2. Toiminnan riskit

Toiminnan riskit liittyvät henkilöstöön, toimintamalleihin ja prosesseihin.

Henkilöstö:

Teknisen osaston alaiset uudet viranhaltijat ja työntekijät valitaan lain ja johtosääntöjen mukaan ja siten kuin kelpoisuusehdot määräävät. Yleisesti ottaen tekninen osasto on saanut palkattua erittäin hyvin pätevää henkilöstöä toistaiseksi voimassa oleviin tehtäviin ja pidempiin määräaikaisuuksiin.

Lautakunnan kokouksessa 12.4.2018 valitun kiinteistöpäällikön virkasuhde purettiin 30.8.2018 ja samalla kertaa laitettiin uuden kiinteistöpäällikön paikka auki. Lisäksi teknisen johtajan viranhaltijapäätöksellä palkattiin määräaikainen (31.12.2018 saakka) kiinteistömestari hoitamaan osin kiinteistöpäällikön tehtäviä.

Uuden kiinteistöpäällikön tehtäviin ei enää kuulunut vuokrataloyhtiö Kaskihovi Oy:n toimitusjohtajuus. Sen tehtävän hoitaa tekninen johtaja oman toimensa ohella.

Teknisellä osastolla on käytössä koko kunnan yhteinen toimintamalli häirinnän ja epäasiallisen kohtelun hallintaan ja menettelyohje väkivallan ehkäisyyn ja hallintaan. Henkilöstön palkkaus perustuu tehtäväkuvaukseen ja tehtävän vaativuuden arviointiin, ne on tehty vuosittain yhdessä työnantajan, työntekijän ja luottamusmienshenkilöiden kesken. Asia on herättänyt hieman keskustelua yhden henkilön suhteen.

Työturvallisuuteen kiinnitetään huomiota mm. henkilökunnan perehdyttämisessä. Työsuojeluorganisaatio tekee työpaikkakäynnit erillisen ohjelman mukaan säännöllisin väliajoin.

Tarkasteluajanjaksolla teknisen osaston työntekijät eivät ole kohdanneet työssään vakavaa väkivaltaa.

Tarkasteluajanjaksolla on annettu tekniselle osastolle kirjallinen varoitus ja on purettu/irtisanottu työsuhde/virkasuhde.

Tietoturva:

ongelmia tietohallinnossa, tietoturvassa tai tietosuojassa.

EU:n uutta tietosuoja-asetusta alettiin noudattamaan toukokuun lopussa ja sitä varten tehtiin tarpeelliset selvitykset ja päätökset.

Muut toiminnan riskit:

Ei mainittavaa

3. Taloudelliset riskit

Teknisen osaston toiminta on ollut valtuustossa hyväksytyn talousarvion mukaista, pääsääntöisesti talousarviossa on pysytty ja tavoitteet saavutettu.

Teknisen- ja ympäristölautakunnan vastuualueella olevat palvelut ja urakkakilpailut on järjestetty lakien ja asetusten mukaisesti kunnan talousarviomäärärahojen puitteissa. Urakoitsijoilla on toiminnan vastuuvakuutukset. Urakkasopimusten yhteydessä tarkistetaan aina urakoitsijoiden toimittamat tilaajavastuuraportin tiedot ja urakoiden takuut.

4. Vahinkoriskit

Kunta on tehnyt sopimuksen vakuutuksista Protector Vakuutus-yhtiön kanssa. Vakuutukset on kilpailutettu 2016.

Kunnan vakuutus on ns. kuntavakuutus, mikä sisältää omaisuusriskivakuutuksen, metsävakuutuksen, toiminnan vastuuvakuutuksen, hallinnon vastuuvakuutuksen, ryhmätapaturmavakuutuksen sekä moniajoneuvosopimuksen.

Työntekijöiden ryhmähenkivakuutus on otettu Kunnalliselta Eläkevakuutukselta (Keva).

Kunnan omistamat kiinteistöt irtaimistoihin on vakuutettu pääosin omaisuusriskivakuutuksella. Myös metsät on vakuutettu. Rakennusurakoihin sisältyy aina pääurakoitsijan ottama vastuuvakuutus koko rakennuksesta.

Tekniseen toimialaan on laadittu poikkeusoloja varten valmiussuunnitelma, jota päivitetään määrävälein. Viimeisin päivitys v. 2007.

5. OMAISUUDEN HANKINNAN, LUOVUTUKSEN JA HOIDON VALVONTA

Omaisuiden hankinnassa, luovutuksessa ja hoidon valvonnassa noudatetaan kunnan taloudenhoitoa täydentäviä ohjeita.

Kunnan maa-, metsä- ja kiinteistöomaisuudesta vastaa tekninen osasto. Maa- ja metsäomaisuutta hoidetaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaan.

Rakennusten hoidosta vastaa kiinteistökeskus.

Kiinteistökeskus laati kesällä kunnan omistamista kiinteistöistä ns. kiinteistöjen salkutuksen, missä eri kiinteistöt on jaettu neljään eri luokkaan., toiminnan, kunnan, kaavoituksen ja kustannusten perusteella. Salkutuksen tarkoitus on tehostaa kunnan kiinteistöjen käyttöä ja vähentää siten kiinteistöhoidon kustannuksia tulevina vuosina. Salkutus käsitellään vuosittain teknisessä lautakunnassa.

Matin ja Liisan koulun D-talosta ja Sirenin rakennuksesta Monarin rakennuksesta on valmistunut kuntotarkastusraportti, jonka mukaan rakennuksissa on korjaustarpeita sisäilmaongelmien vuoksi. Vastaava raportti valmistui Monarin osalta jo aikaisemmin.

Raportin pohjalta käynnistettiin Matin ja Liisan koulun hankesuunnittelu, minkä perusteella tullaan myöhemmin toteuttamaan koulun peruskorjaus- ja muutostyöt. *Lopulliseksi ratkaisuksi tuli, että Matin ja Liisan koululle rakennetaan uusi alakoulu ns. KVR-urakkamenettelyllä ja muut koulurakennukset peruskorjataan.*

6. SOPIMUSTOIMINTA

Kaavateiden kesä- ja talvikunnossapidosta sekä kiinteistöjen pihojen talvikunnossapidosta pidettiin kilpailutus syksyllä 2017. Urakoitsijoilta pyydettiin ns. alueurakkahinta eri alueista useaksi vuodeksi eteenpäin. Tarjosten perusteella voitiin todeta, että Lapinlahden kirkonkylän talvikunnossapidon kustannukset olisivat tulleet moninkertaiseksi verrattuna keskivertovuosien kustannuksiin. Sen vuoksi Lapinlahdella palattiin tuntityöhinnointeluun. Sen sijaan Varpaisjärvellä päädyttiin alueurakkapohjaiseen sopimukseen talvikunnossapidossa. Sopimuksessa on useamman vuoden optio. Kilpailutuksessa oli mukana myös kunnan tytäryhtiöt. Teknisen osaston alkuperäiset sopimukset on toimitettu arkistonhoitajalle.

Investointihankkeet (suunnittelu ja rakentaminen) kilpailutetaan hankekohtaisesti hankintalain edellyttämällä tavalla. Rakennushankkeiden urakkatarjouksia on yleensä saatu riittävästi. Suuremmista hankinnoista ja kaikista urakoista tehdään kirjalliset sopimukset.

Sopimusehtojen noudattamista ja vanhentumisaikoja valvovat vastuualueiden päälliköt ja viimekädessä osastopäällikkö.

Lapinlahdella 31.12.2018

Eero Mykkänen
tekninen johtaja
osastopäällikkö